

Utlåtande 2017:194 RI (Dnr 105-1091/2017)

Arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige antas, enligt bilaga till utlåtandet.
2. Arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige, Kfs 1999:25 upphör därmed att gälla.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Stadsledningskontorets juridiska avdelning, KF/KS kansli har initierat en översyn av kommunfullmäktiges arbetsordning. Syftet är att säkerställa att arbetsordningen följer kommunallagens krav och att i arbetsordningen tydliggöra vad som är etablerat enligt praxis i vissa frågor i Stockholms kommunfullmäktige. Syftet är också att ytterligare tydliggöra presidiets arbetsuppgifter, att ge arbetsordningen en mer logisk struktur, ett modernare språk och underlätta ökad digitalisering.

Av kommunallagen framgår vilka föreskrifter arbetsordningen alltid ska innehålla. Vid översynen av arbetsordningen har en jämförelse gjorts med förslaget till ny kommunallag som enligt Riksdagsbeslut den 20 juni 2017 börjar gälla den 1 januari 2018. En jämförelse har också gjorts med Sveriges kommuner och landstings (SKL) exempel till arbetsordning som tagits fram som en handledning för kommuner i Sverige.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret och kommunfullmäktiges presidium i samråd med gruppledarna i Stockholms kommunfullmäktige.

Mina synpunkter

Förslaget till ny arbetsordning för kommunfullmäktige innebär till stor del att gällande praxis för fullmäktiges arbete kodifieras. Därtill förs ändringar till följd av lagändringar in i arbetsordningen. I några fall därutöver anpassas arbetsordningen att gälla till de förutsättningar som följer av en ökad digitalisering. Det är välkomna förändringar som är väl förankrade bland kommunfullmäktiges partier genom diskussioner bland gruppledarna.

Bilagor

1. Förslag till arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige
2. Underbilaga till förslag till arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige (talartider)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige antas, enligt bilaga till utlåtandet.
2. Arbetsordning för Stockholms kommunfullmäktige, Kfs 1999:25 upphör därmed att gälla.

Stockholm den 23 augusti 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Ulrika Gunnarsson

Ärendet

Stadsledningskontorets juridiska avdelning, KF/KS kansli har initierat en översyn av kommunfullmäktiges arbetsordning. Syftet är att säkerställa att arbetsordningen följer kommunallagens krav och att i arbetsordningen tydliggöra vad som är etablerat enligt praxis i vissa frågor i Stockholms kommunfullmäktige. Syftet är också att ytterligare tydliggöra presidiets arbetsuppgifter, att ge arbetsordningen en mer logisk struktur, ett modernare språk och underlätta ökad digitalisering.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret och kommunfullmäktiges presidium i samråd med gruppledarna i Stockholms kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har vid översynen av arbetsordningen gjort en jämförelse med förslaget till ny kommunallag som enligt Riksdagsbeslut den 20 juni 2017 börjar gälla den 1 januari 2018. Några skrivningar som förelagts gruppledarna har justerats och paragrafhänvisningar till kommunallagen har tagits bort. Stadsledningskontoret bedömer därmed att fullmäktige kan besluta om arbetsordningen innan den nya kommunallagen trätt ikraft.

Förslaget innebär att några paragrafer har tillkommit, några har utgått, slagits ihop eller omarbetats och andra har fått en ny placering för att göra arbetsordningen mer logisk och lättläst.

Nedan kommenteras de huvudsakliga ändringarna.

Enligt kommunallagen (1991:900) 5 kap. 6 § är presidiet ett kommunalrättsligt organ. För att tydliggöra presidiets ställning har rubriken i 2 § arbetsordningen ändrats från "Ordförande och vice ordförande" till "Presidium". Enligt 5 kap. 64 § ska det av kommunfullmäktiges arbetsordning framgå vilka arbetsuppgifter presidiet har. Presidiets arbetsuppgifter framgår i 3 §, där stora delar av paragrafen är ny. Presidiets arbetsuppgifter har tidigare i huvudsak framgått av andra beslut.

Under 4 § tillkommer ordet "senast" i första stycket, andra meningen: "Vid detta

sammanträde och därefter senast i oktober varje år...” Justeringen beror på att det är önskvärt med så tidiga beslut som möjligt i fråga om sammanträdestider. I 4 § har även ordförandes rätt att efter samråd med vice ordförandena besluta om annan sammanträdesplats för visst sammanträde tagits bort. Stockholms kommunfullmäktiges sammanträden äger traditionsenligt rum i Stadshusets Rådssal som också är tekniskt anpassad för sammanträdenas genomförande. Om ett sammanträde vid något tillfälle ska genomföras på annan plats bör fullmäktige besluta om det.

Av 5 § framgår vem som äger besluta om annonsering av fullmäktiges sammanträden. Under ärendets beredning har man övervägt att föra in ett avsnitt om annonsering av sammanträden med detaljerad information för att öka transparensen i den delen, eftersom tidigare beslut om annonsering ligger långt tillbaka i tiden och har fattats genom separata fullmäktigebeslut. Att arbets-ordningen innehåller uppgift om annonsering är även i linje med SKL:s förslag till arbetsordning för kommunfullmäktige. Med den nya kommunallagen upphör dock kravet på annonsering av fullmäktiges sammanträden. Stadens inriktning är att det även efter den 1 januari 2018 är relevant att annonsera fullmäktiges sammanträden. I vilken omfattning det ska ske föreslås dock kommunstyrelsen få besluta om efter beredning av kommunfullmäktiges presidium. Fullmäktige föreslås besluta om annonsering ska upphöra helt eller om den ska återupptas efter beslut om upphörande. Det finns en bred enighet om att budgetfullmäktige ska annonseras och den uppgiften har tillförts arbetsordningen liksom uppgift att ordföranden kan besluta om annonsering av visst ärende.

Efter gruppleddaröverläggning den 14 juni 2017 har ett ärende om ändrad annonsering initierats till fullmäktiges sammanträde den 4 september 2017.

I 7 § har ”Föredragningslistan (kungörelse) utsänds...” justerats till ”Kallelse med föredragningslistan distribueras...” för att följa den uppdaterade terminologin i kommunallagen.

I 8 § har ”eller sekreteraren” utgått i meningen ”Ordföranden [eller sekreteraren] låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra. Ett stycke som fastställer nuvarande praxis om att partierna själva kan kalla in ersättare efter överenskommelse med ordföranden har också lagts till.

Ett sista stycke har också lagts till som förtydligar gällande praxis att ledamöter som avbryter sin tjänstgöring ska anmäla det till närvarohanteringen i Rådsalen.

9 § rubriceras Kontroll av närvaro (upprop) istället för enbart upprop då närvarokontroll sedan flera år görs genom elektroniskt sammanträdesstöd och voteringsanläggning. Första stycket om lista som visar tjänstgöringen är också nytt och

i enlighet med SKL:s förslag till arbetsordning.

10 § om protokollsjustering har kompletterats i enlighet med gällande praxis. Det vill säga att presidiet justerar protokollet. Vidare har paragrafen kompletterats så att det ska framgå av protokollet vem som varit ordförande vid respektive beslut och att fullmäktige får besluta om omedelbar justering.

11 § om motioner har förtydligats för att öppna för möjligheten att en motion inte behöver vara egenhändigt undertecknad av den som lämnar in den. Samtidigt tydliggörs även att en motion inte får ta upp ämnen av olika slag.

Under 12 § har ett tillägg gjorts om att ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende som inte finns med på kungörelsen ska behandlas. Ett tillägg har också gjorts utifrån SKL:s förslag till arbetsordning om fullmäktiges möjlighet att bordlägga ett ärende för att ta upp det igen senare under ett och samma sammanträde. Tilläggen är även i linje med praxis i Stockholms kommunfullmäktige. Några förtydliganden har även gjorts rörande när interpellationsdebatt, frågestund och närvarokontroll normalt inleds.

13 § har fått ett nytt stycke, där gällande praxis rörande talarordning vid motioner och överenskommelse kring samtliga talartider förs in i arbetsordningen.

I 14 § har ett inledande stycke lagts till rörande ordning vid sammanträdena. Innehållet i stycket är i linje med rådande praxis och SKL:s förslag till arbetsordning och innebär ingen inskränkning i den lagstadgade yttrandefriheten.

Hela avsnittet om Rådssalen i 15 § är nytt, men fastställer enbart gällande praxis.

16 § har fått ändrad rubrik till Förslag till beslut och sista stycket har kompletterats med ”enligt ordförandens instruktioner”.

Med utgångspunkt i SKL:s förslag till arbetsordning har en ny paragraf, § 17, lagts till avseende deltagande i beslut och ett stycke har lagts till i 18 § om omröstningar.

20 § har kompletterats med ett avslutande stycke som överensstämmer med gällande praxis och är nödvändigt för att hanteringen av omedelbart justerade paragrafer ska fungera.

21 § om interpellationer och frågor har ändrats för att bättre svara mot praxis och beskriva hur hanteringen av frågor sker under ett sammanträde.

22 § om yttranderätt vid sammanträdena får ett tillägg för att underlätta för borgarråd som inte är ledamöter i fullmäktige att delta i debatter, frågestund o.s.v.

En paragraf tillkommer, 24 §, som reglerar att protokollet ska publiceras på/via kommunens webbplats. Protokollen publiceras sedan flera år tillbaka på webben och nås för närvarande via länk från stadens hemsida. Enligt den nya kommunallagen ska kommunen ha en webbaserad anslagstavla från den 1 januari 2018. Det är då inte tillräckligt att länka till en annan webbplats där protokollet finns. Staden förbereder för närvarande en anpassning till kommande lagstiftning.

25 § har justerats, från tidigare lydelse ”Tryckning av protokoll och handlingar” till nuvarande ”Förvaring av protokoll och handlingar”, för att i linje med eDok och den ökande digitaliseringen möjliggöra att helt upphöra med tryckta handlingar.

Talartiderna har minskat successivt de senaste åren och bilagan med talartider speglar gällande överenskommelse mellan partierna. Föredragande borgarråd har dock fortfarande fem minuters inledande talartid vid beslutsärenden och stadsledningskontoret bedömer att man bör överväga en minskning till tre minuter. Stadsledningskontoret lämnar dock inget förslag i den delen.

Stadsledningskontorets förslår att kommunstyrelsen förslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med förslaget.